

Posudek vedoucí na bakalářskou práci Daniely Noskové

Cizinci v Česku se zaměřením na migranty z Ukrajiny

Katedra demografie a geodemografie, PřF UK

Bakalářská práce Daniely Noskové se věnuje tématu migrace, což je jeden ze základních procesů determinující populační vývoj dané populace. Bakalářská práce se konkrétně zabývá cizinci v Česku se zaměřením na migranty z Ukrajiny v období 2004–2017. Jde tak o téma, které je nedílnou součástí demografického výzkumu. Vzhledem k tomu, že migrace do Evropy, a tudíž i Česka, nabývá v současnosti na významu, je to také téma aktuální, které však díky omezené datové základně není snadné studovat.

Téma práce je se zahrnutím úvodu a závěru zpracováno na 48 stranách v osmi kapitolách, nechybí abstrakty, seznam obrázků a příloh, seznam zkratk a použité literatury. Na úvod, kde je představeno téma a cíl práce, navazuje kapitola o výzkumných otázkách a hypotézách. Práce je zaměřena na zodpovězení dvou výzkumných otázek, přičemž první z nich je rozšířena o tři výzkumné hypotézy, které vycházejí mimo jiné z odborné literatury, jejíž přehled je náplní kapitoly třetí. Rešerše literatury obsahuje publikace zaměřené jak na cizince v Česku, tak literaturu vztahující se k použité terminologii a kvalifikační práce s podobným tématem. V přehledu nejsou uvedeny cizojazyčné zdroje, což ale není vzhledem k zaměření práce na Česko nic nečekaného. Čtvrtá kapitola se věnuje teoretickému ukotvení tématu, vymezeny jsou základní pojmy, typy pobytů a k nim vztahující se dokumenty a povolení. Z uvedeného je patrné, jak se legislativa vyvíjela a také to, že pro cizince nemusí být snadné se ve všech povoleních zorientovat. Několik podkapitol se věnuje i aspektům ukrajinské migrace do Česka. Migrace Ukrajinců na území Česka je zasazena do širšího kontextu historického, socioekonomického a sociodemografického vývoje na Ukrajině, přičemž není opomenuta ani problematika integrace cizinců do majoritní společnosti. Podkapitoly poskytují informace jak o minulosti dávné, tak o událostech relativně aktuálních např. anexe Krymu nebo Majdan. Tyto podkapitoly, ač v některých problematikách nejdou do hloubky, přispívají k pochopení, proč Ukrajinci migrují do Česka, jejich zařazení do práce lze tak hodnotit kladně.

Kapitola pátá se věnuje datům, které byly v práci použity. Analytická část práce vychází z dat Českého statistického úřadu o cizincích ve studovaném období 2004-2017 dle krajů, což je nepochybně odpovídající zdroj. Prostor je věnován i způsobu evidence demografických událostí u cizinců v Česku, nicméně diskuse o kvalitě dat je spíše opomíjena, ač právě u studia migrace jde o důležitý aspekt. Neúplnost dat je totiž nejčastěji ve srovnání s ostatními demografickými procesy právě u migrace. Kapitola šestá specifikuje použité metody, konkrétně jde o shlukovou a prostorovou analýzu. S ohledem na stanovené otázky a hypotézy lze považovat vybrané metody za odpovídající. V sedmá kapitola obsahuje výsledky analýzy. Zatímco první dvě podkapitoly se věnují strukturálním datům o cizincích v Česku v období 2004-2017, další dvě podkapitoly pak výsledkům vybraných statistických metod. Uvedené výsledky jsou odpovídající s ohledem na stanovený cíl práce, na druhou stranu zde není příliš

diskutována vazba na demografický vývoj v Česku. Interpretace výsledků se zaměřuje spíše na konkrétní hodnoty než jejich zasazení do širšího kontextu.

Bakalářská práce má jasně definovaný cíl, data a metody, formální úprava a práce se zdroji nemá závažnějších nedostatků. Z pozice vedoucí bakalářské práce musím také uvést, že Daniela Nosková si dané téma zvolila sama, práci věnovala značné úsilí a pro lepší porozumění tématu navštívila Ukrajinu a kontaktovala spolky věnující se cizincům v Česku.

Bakalářská práce Daniely Noskové splňuje požadavky kladené na kvalifikační práce, proto ji doporučuji k obhajobě.

V Praze 31. 8. 2020

RNDr. Olga Kurtinová, Ph.D.